§16b Miljøtilladelse af husdyrbrug
Søgårdsvej 20, 6240 Løgumkloster

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning **3**

AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE **4**

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING **5**

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD **5**

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE **6**

1) Indretning og drift af anlæg **6**
Stald og anlæg 6
Gødningsopbevaring og -håndtering 7

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer **7**

3) Forbindelse til andre husdyrbrug **7**

4) Lokalisering og landskab **7**

5) Ammoniak **8**
Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3). 8
Natura 2000-områder 8
Naturbeskyttelseslovens § 3 8

6) Lugt **8**

7) Øvrige emissioner og gener **9**
Støj 9
Rystelser og vibrationer 9
Støv 9
Fluer og skadedyr 10
Til- og frakørsel 10
Lys 10
Driftsforstyrrelser og uheld 10
Kemikalier og pesticider 10
Olie og brændstof 11
Egenkontrol 11

8) Reststoffer, affald og naturressourcer **11**
Spildevand 11
Affald og døde dyr 11
Naturressourcer 11

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak **12**

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger: **12**

11) Erhvervsmæssig nødvendighed: **12**

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER **12**
Bilag I arter 12
Bilag IV arter 12

VILKÅR **13**

Stalde og anlæg 14

Gødningsopbevaring og -håndtering **14**

Landskabelige hensyn **14**
Ammoniak 14
Støj 14
Fluer og skadedyr 15
Lys 15

Driftsforstyrrelser og uheld 15
Kemikalier og pesticider 15
Olie og brændstof 15
Egenkontrol og management.....15
Affald.....16
Naturressourcer 16

HØRINGER 17

KLAGEVEJLEDNING 17

Indledning

Andre Hoogland har den 19. februar 2025 søgt om miljøtilladelse på ejendommen Søgårdsvej 20, 6240 Løgumkloster.

Tilladelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 248592) med tilhørende bilag.

Tilladelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Derefter er der et afsnit der indeholder et ikke-teknisk resume der beskriver konsekvenserne for mennesker og miljø. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for fuld udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Den nuværende produktionstilladelse til husdyrbruget er en screeningsafgørelse fra 2004 til 190 malkekøer og 75 opdræt. Den nuværende produktionstilladelse bortfalder når denne miljøtilladelse efter § 16b udnyttes.

Miljøtilladelse § 16b – 2025

Denne miljøansøgning indsendes for at få lov til at etablere en ny dybstrøelsesstald. Der er d. 18. februar indsendt anmeldelse af nye ensilagepladser samt tilhørende beholder, hvorfra der kan ske udsprinkling af overfladevand på Søgårdsvej 20, idet der ønskes mulighed for at etablere ensilagepladserne så hurtigt som muligt.

AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE

Tønder Kommune meddeler 3. april 2025 miljøtilladelse til husdyrbruget på Søgårdsvej 20, 6240 Løgumkloster med de stillede vilkår.

Tilladelsen er meddelt jf. § 16b i husdyrloven[1]. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen[2] og husdyrgødningsbekendtgørelsen[3].

Produktionsareal (det staldareal hvor dyrene kan afsætte gødning):
955 m^2 dybstrøelse til flexgruppe "alle kvæg, heste, får og geder".
1056 m^2 sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb til flexgruppe "alle kvæg".

Gødningsareal
954 m^2 til flydende husdyrgødning.
280 m^2 til fast gødning

Projekterede anlæg
Etablering af ny stald til dybstrøelse på 450 m^2.

Tilladelsen bygger på ansøgning nr. 248592 version 1 indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet jf. vejledning sidst i tilladelsen.

Flemming Refsgaard
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

[1] Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
[2] Bekendtgørelse nr. 1089 af 16-10-2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.
[3] Bekendtgørelse nr. 2243 af 29-11-2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1)Bedriftsoplysninger:
Søgårdsvej 20, 6240 Løgumkloster
BFE-nr.: 9064946
CVR: 25910559
CHR: 50333

2)Kontaktoplysninger:
Andre Hoogland
Søgårdsvej 20, 6240 Løgumkloster
Telefon: 21482293
E-mail: huizesogard@hotmail.com

3)Rådgiver:
Ulla Refshammer Pallesen, Spiras
Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa
Telefon: 61558262
E-mail: upa@spiras.dk

4)Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte
Ingen andre husdyrbrug med miljømæssig samdrift.

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1)Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur: Placering af stald- og gødningsopbevaringsanlæg

Stalde og produktioner

Staldnavn	Staldstørrelse (m^2)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m^2)
Ansøgt drift						
Stald BBR 3	275	Naturlig ventilation	3 m	(#751275) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	125
Stald BBR 7	464	Naturlig ventilation	3 m	(#751274) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	221
Stald BBR 9	1890	Naturlig ventilation	3 m	(#755245) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	143
				(#751263) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1056
Ny stald	450	Naturlig ventilation	3 m	(#751276) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	450
Kalveplads	234	Naturlig ventilation	3 m	(#755262) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	16

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m^2)
Ansøgt drift					
Stor gyllebeholder	Flydende				699
Lille gyllebeholder	Flydende				255
Møddingsplads	Fast			280	280

Tabel: Ansøgt drift

Produktionsarealer
Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 6-7:

Tønder Kommune vurderer:
På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at der er redegjort tilstrækkeligt for produktionsarealerne i 8-årsdrift, i nudrift og i ansøgt drift.

Gødningsopbevaring og -håndtering
Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 7-8:

Tønder Kommune vurderer:
Det fremgår af ansøgers oplysninger at der er kapacitet til opbevaring af gylle og dybstrøelse. Tønder Kommune vurderer, at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2)Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 9:

Tønder Kommune vurderer:
På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkeligt for de bygningsmæssige ændringer.

3)Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 9.

Tønder Kommune vurderer:
På baggrund af ansøgers oplysninger er der ingen miljømæssige forbindelser til andre husdyrbrug

4)Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 10-13:

Tønder Kommune vurderer:
Afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens § 6, 7 og 8 er overholdt.

Den nye stald etableres som en tilbygning til eksisterende maskinhus. Tilbygningen omkranses af eksisterende bygninger og beplantning. Der stilles vilkår til valg af farver og materialer, så den passer til de eksisterende bygninger.

Der stilles vilkår til placering af de nye bygninger samt vilkår til farve på teltoverdækning i det tilfælde det etableres.

Med de stillede vilkår om placering, materialer og farver vurderes det, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og at de nye bygninger ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur – Sølsted Mose - ligger ca. 3,5 km sydsydvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauets nedre grænse på 0,2 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 2 natur er en mose i ca. 2,3 km øst for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 3 natur er en hede ca. 600 m sydsydøst for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år - dvs. mindre end beskyttelsesniveauet på 1 kg N/ha/år.

Natura 2000-områder

Nærmeste habitatområde og dermed Natura 2000 område er Sølsted Mose, som ligger ca. 3,5 km sydsydvest for husdyrbruget.
Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget udgøre 0,0 kg N/ha/år.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Inden for en afstand af ca. 500 m til husdyrbruget ligger 2 søer som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
Beregninger i ansøgningssystemet viser, at ingen af søerne modtager en merdeposition > 1 kg ammoniak N/ha/år.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Søgårdsvej 18	0	FMK	79	79	307,6	Ja
Søgårdsvej 7	0	FMK	79	79	284,1	Ja
Ellum Bygade 25	0	NY	162,9	146,6	2393,9	Ja
Løgumklostervej 17	0	NY	162,9	162,9	2554,9	Ja
Nærmeste relevante lokalplan i l...	0	NY	162,9	162,9	4242,4	Ja
Bredebro, Brede	0	FMK	249,7	249,7	2882,7	Ja
Løgumgårde, Nr. Løgum	0	FMK	249,7	249,7	3434,4	Ja

Tabel: Lugtberegning

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Tønder Kommune vurderer:
Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt. På den baggrund vurderer vi at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 18:

Tønder Kommune vurderer:
For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkåret er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 18:

Tønder Kommune vurderer:
På baggrund af husdyrbrugets placering vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 18:

Tønder Kommune vurderer:
Vi vurderer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med

høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 18:

Tønder Kommune vurderer:
Der er stillet vilkår om hygiejneniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 18 og 19:

Tønder Kommune vurderer:
Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødig risiko for miljøet.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 18:

Tønder Kommune vurderer:
Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med det stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 21-22:

Tønder Kommune vurderer:
Et mindre vandløb løber ca. 17 m øst for den store gyllebeholder. Vandløbet afleder til Brede Å. Det vurderes at et større gylleudslip vil medføre risiko for at der kan løbe gylle til større dele af vandløbssystemet. Der stilles derfor vilkår om, at der skal indrettes en plads med materialer til standsning af en eventuel forurening med gylle.

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den daglige drift, stilles der desuden vilkår til opsyn ved gyllepumpning og vilkår om at tagnedsløbsbrønde skal sikres så gylle mv. ikke kan afledes til drænsystemet ved uheld samt vilkår om håndtering af affald og brændstof.

Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til mennesker og miljø ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 20:

Tønder Kommune vurderer:
Der stilles vilkår om at kemikalier opbevares indendørs på fast og tæt bund uden afløb.

På den baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt.

Olie og brændstof

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 20:

Tønder Kommune vurderer:
Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i høj grad sikre mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 23:

Tønder Kommune vurderer:
Der er stillet vilkår om egenkontrol ud fra de virkemidler, der er valgt på ejendommen og i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledninger.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 21:

Tønder Kommune vurderer:
På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at husdyrbrugets håndtering af spildevand er forsvarlig.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 19-20:

Tønder Kommune vurderer:
Under forudsætning af, at vilkår om affaldshåndtering overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Naturressourcer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 20-21:

Tønder Kommune vurderer:
Det vurderes, at det skønnede forbrug af el, brændstof og vand er i overensstemmelse med husdyrbrugets produktion og størrelse. For at sikre en god udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget anvender naturressourcerne forsvarligt.

9)Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 23:

Tønder Kommune vurderer:
Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 2224 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget bliver 2224 kg N/år.

BAT fastholdes ved, at der stilles vilkår om indretning, udformning og drift af staldsystemerne.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 23:

Tønder Kommune vurderer:
Afstanden fra husdyrbruget til den tyske grænse er ca. 17-18 km. På den baggrund vurderes der ikke at være grænseoverskridende virkninger.

11) Erhvervsmæssig nødvendighed:

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 24:

Tønder Kommune vurderer:
På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer Tønder Kommune at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde ligger ca. 3,4 km mod sydsydvest. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet på Søgårdsvej 20 ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 16:

Tønder Kommune vurderer:
Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og de træer der fældes vurderes på baggrund af ansøgers oplysninger ikke at være levested for flagermus eller andre bilag 4 arter.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når tilladelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i nedenstående tabel. Staldsystem og dyretypen skal være som angivet i tabellen (placering fremgår af figuren med situationsplan under tabellen)

Stalde og produktioner

Staldnavn	Staldstørrelse (m^2)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m^2)
Ansøgt drift						
Stald BBR 3	275	Naturlig ventilation	3 m	(#751275) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	125
Stald BBR 7	464	Naturlig ventilation	3 m	(#751274) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	221
Stald BBR 9	1890	Naturlig ventilation	3 m	(#755245) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	143
				(#751263) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1056
Ny stald	450	Naturlig ventilation	3 m	(#751276) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	450
Kalveplads	234	Naturlig ventilation	3 m	(#755262) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	16

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m^2)
Ansøgt drift					
Stor gyllebeholder	Flydende				699
Lille gyllebeholder	Flydende				255
Møddingsplads	Fast			280	280

Figur: Situationsplan

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøtilladelsen.

Stalde og anlæg

3. Nye bygninger skal placeres som angivet på situationsplanen i vilkår 1.

Gødningsopbevaring og -håndtering

4. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.

5. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.

6. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Landskabelige hensyn

7. Såfremt der etableres fast overdækning på gyllebeholderne skal teltdugen være lysegrå.

8. Tilbygningen til kostalden skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på den eksisterende staldbygning.

Ammoniak

9. På produktionsarealer med faste drænede gulv med skraber og ajleafløb skal der foretages automatiske skrabninger af gangarealet mindst hver anden time. Skraberne skal være forsynet med timer.

10. Det skal sikres at ajleafløbene til enhver tid kan aflede ajlen, så der ikke er pytter på de fast drænede gulve.

11. Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Støj

12. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40

Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).
Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Fluer og skadedyr

13. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

14. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

15. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

16. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 25 m fra gyllebeholderne, ensilagepladserne eller pladserne til kalvehytter skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle eller pladsvæske til drænsystemet.

17. Der skal etableres og opretholdes et oplag med jord og sand ved overkørslen ca. 125 m nord for den store gyllebeholder. Oplaget skal have et volumen, der er tilstrækkeligt til at sikre en effektiv standsning af udbredelsen af gylle i vandløbet ved gylleudslip. Placering af oplag fremgår af nedenstående figur:

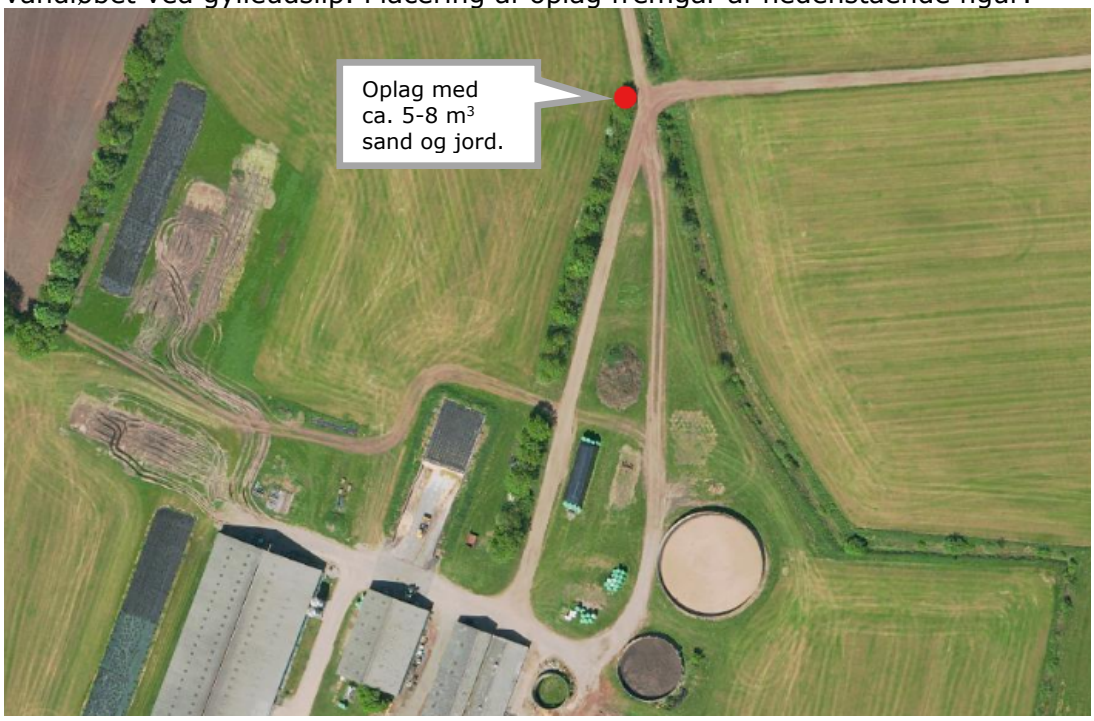

Kemikalier og pesticider

18. Kemikalier skal opbevares indendørs, hvor underlaget har fast bund og er uden afløb.

Olie og brændstof

19. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.

20. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

21. Enhver form for driftsstop af skrabeanlæg på produktionsarealer med faste drænede gulve skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

22. Logbog, servicefaktura, registreringer fra datalogger eller lignende, der dokumentere, at skraberne er i drift og vedligeholdes skal opbevares på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

23. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal og oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Affald

24. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Naturressourcer

25. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.

HØRINGER

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at det alene er ansøger, der skal partshøres i sagen.

Tønder Kommune skal derudover orientere naboer om sagen.
Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere og lejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende.

Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Husdyrbruget har naboer på Søgårdsvej 18 og Søgårdsvej 22, der i henhold til dette skal orienteres.

Partshøringen/naboorienteringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest torsdag den 1. maj 2025.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

Bilag

Bilag 1: Miljøansøgning

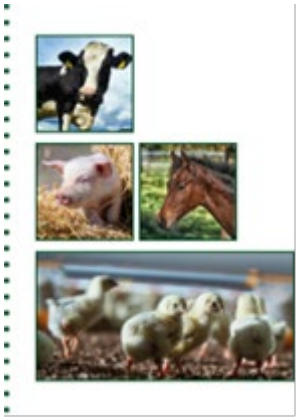

Ansøgning om § 16 b miljøtilladelse

Søgårdsvej 20
6240 Løgumkloster

Ansøgning om miljøtilladelse til udvidelse med en dybstrøelsesstald samt mulighed for fleksibelt dyrehold.

Kolding
Niels Bohrs Vej 2
7634 1700

Vojens
Billundvej 3
7320 2600

Aabenraa
Jens Terp-Nielsens Vej 13
7436 5000

Odense
Munkehatten 1A th
7436 5000

spiras.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)

Ansøger og ejer	Andre Hoogland Søgårdsvej 20 6420 Løgumkloster Mobil:2148 2293 huizesogard@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Søgårdsvej 20 6240 Løgumkloster
CVR-nummer	25910559
CHR-nummer	50333
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	9064946
Matrikel-nr.	Matrikel: 9 – Ellum, Løgumkloster m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Har dyr på kviehotel på Kæpslundvej 2, 6780 Skærbæk
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningsskema	248592
Rådgiver	Ulla Refshammer Pallesen Spiras, CVR-nr. 21111511 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: upa@spiras.dk Tlf.: 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne ansøgning beskriver det ansøgte projekt på Søgårdsvej 20, 6240 Løgumkloster. Ansøgningen indeholder sammen med ansøgningsskemaet i Husdyrgodkendelse.dk alle de oplysninger, der skal indsendes i forbindelse med en ansøgning om § 16 b tilladelse efter Husdyrbrugloven[1] samt bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v.[2] De angivne parenteser med bogstaver og tal i de følgende overskrifter henviser til oplysningskravet jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) samt kort tegnet af Spiras i AgroGIS er angivet uden kildehenvisning. Udsnit af luftfoto på forsiden er skråfoto fra Klimadatastyrelsen. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Ud over dette word-dokument med tilhørende bilag er der i forbindelse med ansøgningen indsendt en kapacitetsberegning for den maksimale forventede produktion samt et bilag over opgørelsen af produktionsarealerne. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre word-dokumentet i forbindelse med sagsbehandlingen.

Ansøgningen er udarbejdet på baggrund af oplysninger modtaget fra Andre Hoogland samt opmålinger foretaget i staldene d. 24. januar 2025. Ansøger står inde for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

[1] Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

[2] Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 1089 af 16/10/2024

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5) **2**

Forord / læsevejledning **3**

1. Indledning **5**

2. Husdyrbruget og det ansøgte **6**

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5) 6

2.1.1 Produktionsarealer 6

2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning 7

2.1.3 Drift af anlægget 8

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2) 9

2.3 Kumulation og produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3) 9

2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4) 9

2.5 Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4) 12

2.6 Lugtemission (B6, B4) 16

2.7 Øvrige emissioner og gener (B7) 18

2.7.1 Støj (B7) 18

2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7) 18

2.7.3 Støv (B7) 18

2.7.4 Lys (B7) 18

2.7.5 Skadedyr (B7) 18

2.7.6 Transporter (B7) 18

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8) 19

2.8.1 Døde dyr (B8) 19

2.8.2 Affald (B8) 19

2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8) 20

2.8.4 Råvarer (B7) 20

2.8.5 Energiforbrug (B8) 20

2.8.6 Vandressourcen og vandforbrug (B8) 21

2.8.7 Spildevand og restvand (B8) 21

2.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7) 21

2.10 Klima 22

2.11 Forslag til egenkontrol (B7) 23

2.12 BAT-Ammoniakemission (B9) 23

2.13 Grænseoverskridende virkninger (B10) 23

2.14 Alternativer løsninger og 0-alternativet 23

2.15 Erhvervsmæssig nødvendighed 24

2.16 Oplysninger om konsulenten (A4) 24

3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3) **24**

4. Konklusion **25**

5. Bilag **25**

1. Indledning

Denne miljøansøgning indsendes for at få lov til at etablere en ny dybstrøelsesstald. Der er d. 18. februar indsendt anmeldelse af nye ensilagepladser samt tilhørende beholder hvorfra der kan ske udsprinkling af overfladevand på Søgårdsvej 20, idet der ønskes mulighed for at etablere ensilagepladserne så hurtigt som muligt. Den nuværende produktionstilladelse til husdyrbruget er en screeningsafgørelse fra 2004 til 190 malkekøer og 75 opdræt. Godkendelsen er udnyttet.

Da de anmeldte ensilagepladser muligvis ikke er opført inden miljøtilladelsen meddeles, er det valgt at beskrive ensilagepladserne som ”nye ” i denne ansøgning.

De nuværende regler bygger på nyeste viden. Det er således ikke antallet af dyr og dyrenes vægt, der er bestemmende for lugt- og ammoniakemissionen, men derimod produktionsarealernes størrelse. Produktionsarealerne defineres som det areal, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I det følgende beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

2.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger samlet. Stalde, gyllebeholdere, ensilagepladser, øvrige driftsbygninger og stuehuset fremgår af figur 1 og bilag 1. Som tidligere beskrevet er ensilagepladserne vis med gult på figur 1 anmeldt, og ønskes opført så hurtigt som muligt.

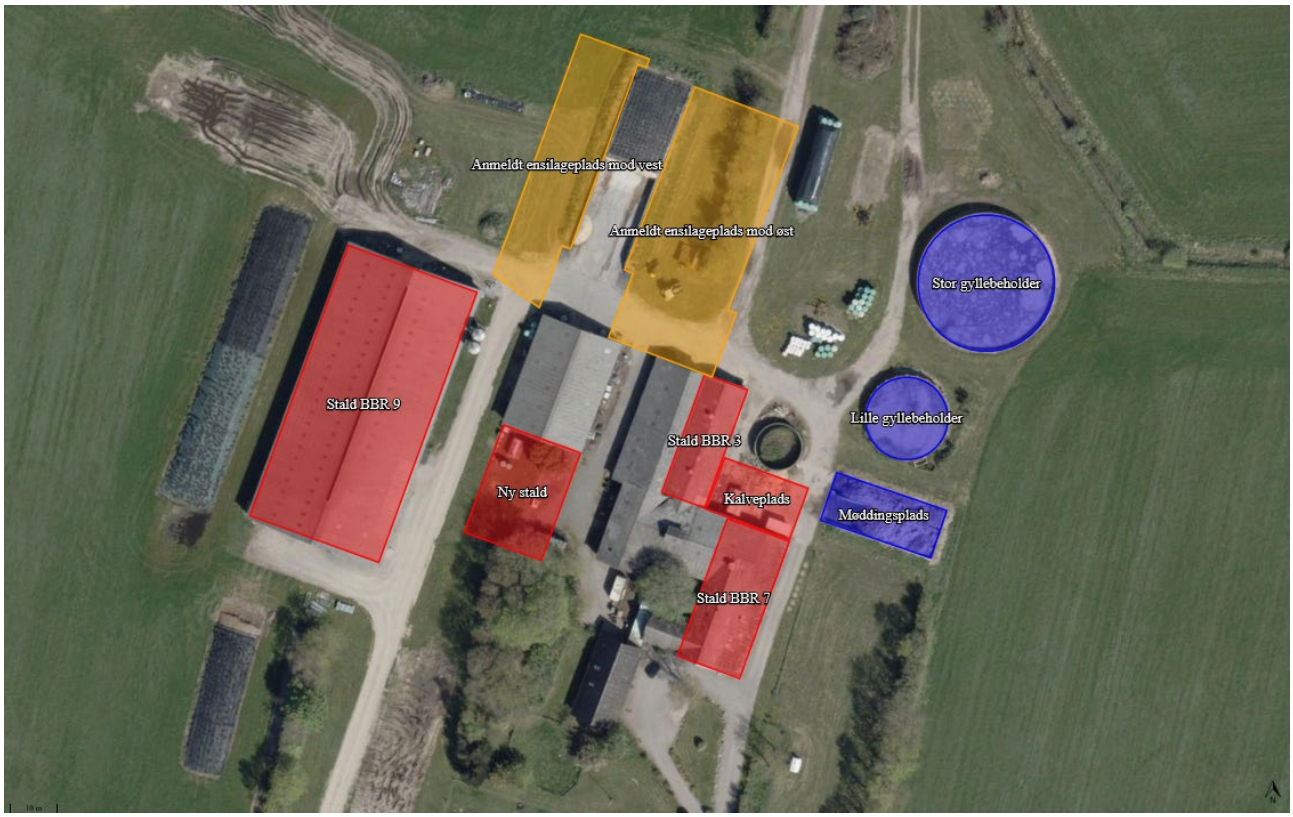

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg

2.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

Produktionsarealerne for nudrift og 8 års drift er opgjort ud fra staldtegning fra 2001 samt opmåling af dybstrøelsesarealer i staldene BBR 3 og 7 samt afstande for nakkebomme samt mål på vandkar i BBR 9.

Stald BBR 9 (eksklusiv området med dybstrøelse) har fast drænet gulv med 1-2 % hældning mod u-skinne samt fast skraberanlæg i 4 stk. nord-sydgående staldgange. Der skrabes til tværkanal i nordenden af stalden. Skraberne kører hver anden time.

Der er et enkelt område med spalter bag malkegraven, og der er faste plane gulve uden skrabere i tværgange mellem sengerækker samt i gangen ind til og fra malkestalden. Disse gulve skrabes manuelt.

Det står ikke direkte i Videnskataloget for kvægstalde, at tværgange kan have andre gulvtyper end fast drænet gulv med ajleafløb og skraber, men det giver sig selv, at det ikke giver mening at etablere et særskilt skrabeanlæg for hver tværgang. Mellemgange i stalde med fast drænet gulv og skraber og ajleafløb er derfor

typisk etableret med spalter og kanal eller plane faste gulve. I dette tilfælde er alle på nær en tværgang etableret med plant fast gulv. Med lysningsareal i u-skinnerne, tværgangen med spalter nord for malkestalden (ca. 2,85 m gange henholdsvis 3 m og 4,4 m) samt tværkanalerne nord for stalden (4 stk. åbninger med låg til kanal på ca. 3,5 m x 2,5 m) er lysningsarealet for stalden en del mindre end de tilladte 5 %. Der er gummimåtte oven på det faste gulv på opsamlingsarealet ved malkestalden samt i den østligste gang. Der er fræset riller i gangarealerne i den vestlige side af stalden.

Det vurderes, at stalden (eksklusiv dybstrøelsesarealet) samlet set er en stald med fast drænet gulv med ajleafløb og skrabere. Hvis kommunen vil have produktionsarealerne opgjort på en anden måde, bedes dette oplyst.

Stald BBR 3 og 7 er vist som særskilte staldafsnit. Det er muligt at gå gennem laden gennem mindre åbninger uden døre/porte. Pga. afstanden mellem staldafsnittene, da der ikke sker væsentlige ændringer i disse, samt da der ikke er naboer eller naturområder tæt på staldafsnittene vurderes denne indtegning af give mest mening.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	**Staldstørrelse (m^2)**	**Ventilation**	**Kildehøjde**	**Produktion**	**Antal måneder udegående**	**Produktionsareal (m^2)**
Stald BBR 3	275	Naturlig ventilation	3 m	(#755831) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	42
				(#751277) Heste. Dybstrøelse	0	83
Stald BBR 7	464	Naturlig ventilation	3 m	(#753943) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	221
Stald BBR 9	1890	Naturlig ventilation	3 m	(#755246) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	143
				(#753944) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1056
Kalveplads	234	Naturlig ventilation	3 m	(#755261) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	16
Sum						**1561**

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i nudrift og 8 års drift

I ansøgt drift etableres en ny stald. Der etableres en brandmur ind til maskinhuset/laden BBR 2. Stalden er for en sikkerheds skyld vist med 100 % af grundarealet som produktionsareal. Der forventes dog etableret gangareal, hvorfor det faktiske areal forventes at blive mindre. Endvidere ønskes fleksibilitet til at kunne have alle former for kvæg på arealer med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb samt alle typer kvæg, heste, får og geder på arealer med dybstrøelse.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	**Staldstørrelse (m^2)**	**Ventilation**	**Kildehøjde**	**Produktion**	**Antal måneder udegående**	**Produktionsareal (m^2)**
Stald BBR 3	275	Naturlig ventilation	3 m	(#751275) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	125
Stald BBR 7	464	Naturlig ventilation	3 m	(#751274) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	221
Stald BBR 9	1890	Naturlig ventilation	3 m	(#755245) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	143
				(#751263) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1056
Ny stald	450	Naturlig ventilation	3 m	(#751276) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	450
Kalveplads	234	Naturlig ventilation	3 m	(#755262) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	16
Sum						**2011**

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift

Der er for nyligt opstillet et flytbart læskur i form af en grøn rundbuehal uden bund på ca. 5 m x 9 m. Da hytten er flytbar, er den ikke indtegnet som stald. Hytten fungerer som læskur for heste og eventuelt en syg kvie eller ko.

2.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af tabel 3. Der sker ingen ændringer for opbevaringslagrene.

Opbevaringslagre					
Navn	**Lagertype**	**Yderligere oplysninger**	**Bedste tilgængelige opbevaringsteknik**	**Dimension**	**Areal (m^2)**
			Ansøgt drift		
Stor gyllebeholder	Flydende				699
Lille gyllebeholder	Flydende				255
Møddingsplads	Fast			280	280
			Nudrift		
Stor gyllebeholder	Flydende				699
Lille gyllebeholder	Flydende				255
Møddingsplads	Fast			280	280
			8 års drift		
Stor gyllebeholder	Flydende				699
Lille gyllebeholder	Flydende				255
Møddingsplads	Fast			280	280

Tabel 3: Opbevaringsanlæg på husdyrbruget

Afløbsforholdene fremgår af bilag 1. Afløb fra den nye dybstrøelsesstald bliver enten med rørledning til forbeholderen ved Stald BBR 9 eller med afløb til pumpesump, hvorfra væske kan opsuges og køres til gyllebeholder ved behov.

Der er ingen teltoverdækninger på gyllebeholderne pt, men der ansøges om mulighed for at teltoverdække begge gyllebeholdere. Kommer der en ny tilskudsordning, forventes det, at der vil blive ansøgt om tilskud til teltoverdækninger af begge gyllebeholdere. Kommunen bedes derfor vurdere den visuelle påvirkning af teltoverdækningerne. Gyllebeholderen har sider over terræn på maks. 2,9 m. Med 20 graders hældning kommer den højeste telttop op i ca. 8,3 m over terræn. Dette et lidt lavere end kiphøjden på den store stald BBR 9. Teltoverdækningerne forventes etableret i grå pvc-dug.

Gyllebeholderne er påmonteret alarm, som afgiver SMS i tilfælde af pludseligt væskefald. Gyllebeholderne er omfattet af 5 års beholderkontrollen og er kontrolleret sidst i 2021.

Dybstrøelse lægges på møddingspladsen og overdækkes med plast. Forud for udbringning i marken køres dybstrøelsen i markstak.

Det er en maskinstation, der står for udbringningen af dybstrøelse og gylle fra husdyrbruget. Udbringning sker med gødningsspreder samt nedfælder med læssekran med automatisk tilbageløb af skum til gyllebeholder.

Med en skønnet mulig maksimal produktion på husdyrbruget på op til 170 køer med opdræt, hvor opdræt ca. 8-22 mdr. er på kviehotel kommer der ca. 7.177 m^3 gylle mv. pr. år fra husdyrbruget. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldes ved fuld produktion ved opbevaring i gyllebeholdere. Der er fremsendt kapacitetsberegning til kommunen, der viser, at der er ca. 9,3 måneders opbevaringskapacitet. Når der fremadrettet udsprinkles overfladevand fra ensilagepladser og teltoverdækkes gyllebeholdere, vil opbevaringskapaciteten stige.

2.1.3 Drift af anlægget

Driften varetages af ansøger samt praktikanter. Driften af husdyrbruget er beskrevet i de følgende afsnit. Derudover er der følgende faste procedurer på husdyrbruget:

I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn

- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der føres internt flytteregister (dyr registreres i CHR)

- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til Daka og antal dyr til slagtning
- Overpumpning til gyllebeholdere overvåges
- Der er sundhedsrådgivning med dyrlægebesøg hver 3. uge
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt i forbindelse med regnskabet
- Der gennemføres 5-årig kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres egenkontrol af slukningsudstyr
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark- og gødningsplaner for bedriften
- Der udarbejdes sprøjteplan og sprøjtejournal for bedriften

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Den nye stald forventes etableret i grønne blikplader og med gråt fibercementtag. Taghældning og kiphøjde bliver den samme som BBR 2, dvs. ca. 20 graders taghældning og ca. 6,8 m til kip. Der etableres brandmur ind til maskinhuset/laden BBR 2.

De anmeldte ensilagepladser etableres med asfaltbund og betonelementer som sidebegrænsning eller randzoner og afløb.

Det er muligt, at der ønskes at benytte slagge til bundsikring af de nye ensilagepladser. Forud for udlægning af slagge vil der blive ansøgt om miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelsesloven.

Beholder til overfladevand fra ensilagepladserne etableres som enten en præfabrikeret beholder eller en elementbeholder med støbt bund. Beholderen vil få betondæksel eller metallåg. Maks. højde over terræn forventes at blive ½ m. Størrelsen på beholderen er endnu ikke afklaret men forventes at blive i størrelsesordenen 20-99 m³. Der etableres dykpumpe så vand ved en given væskestand pumpes til gyllebeholder, idet der kan være perioder med vandmættet eller frossen jord, hvor der ikke må udsprinkles. Den maksimale diameter af beholderen forventes at blive på 7 m.

Som beskrevet bliver eventuelle teltoverdækninger i grå pvc-dug med 20 graders hældning.

2.3 Kumulation og produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

I forhold til andre husdyrbrug med eventuel forureningsmæssig forbindelse, så har ansøger dyr på kviehotel på Kæpslundvej 2, der ligger knap 9 km nord for husdyrbruget på Søgårdsvej 20. Da der er mere end 100 m og mere end halvdelen af den ukorrigerede geneafstand, som er på 39,5 m (se afsnit 2.6), er husdyrbrugene ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Nærmeste andet husdyrbrug er et malkekvæghold på Kummerlev 19 ca. 500 m vest nordvest for husdyrbruget på Søgårdsvej 20.

Kumulation i forhold til ammoniak og kategori 1 natur er beskrevet under afsnit 2.5.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Landskabelige udpegninger, naturudpegninger og kulturarv

Ifølge Plandata.dk ligger husdyrbruget i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. I forhold til landskabelige udpegninger ligger husdyrbruget uden for Særligt værdifuldt landbrugsområde, Bevaringsværdigt landskab, Større sammenhængende landskaber, Kystnærhedszonen og Geologiske bevaringsværdier. Husdyrbruget ligger endvidere uden for udpegninger af Kulturhistoriske bevaringsværdier, Værdifulde kulturmiljøer eller områder der er udpeget som eksisterende eller potentielle Naturbeskyttelsesområder eller Økologiske forbindelser.

Husdyrbruget ligger delvist inden for skovbyggelinje. Den nye stald, opsamlingsbeholderen og et lille hjørne af ensilagepladsen mod øst kommer til at ligge indenfor byggelinjen. Da der er tale om erhvervsmæssig nødvendigt byggeri, skal der ikke meddeles dispensation til at bygge inden for byggelinjen. Se yderligere om erhvervsmæssig nødvendighed under afsnit 2.15.

Bygningerne fremstår primært i grålige, grønne og røde farver opført i metalplader, betonelementer, bloksten og mursten med tage i grå fibercement.

Det er nødvendigt at fælde et et-rækket læhegn på ca. 40 m samt en et mindre område af beplantningen i vest for stuehuset (ca. 5-10 træer).

Den begrænsede udvidelse med en ny stald inde mellem eksisterende bygninger samt fældning af en begrænset del af husdyrbrugets beplantning vil ikke ændre væsentligt på husdyrbrugets påvirkning af landskabet. Husdyrbruget vil fortsat fremstå som en samlet enhed.

Der er ifølge Slots- og Kulturarvsstyrelsens hjemmeside ingen registrerede fund af fredede eller ikke-fredede fund i nærheden af Søgårdsvej 20. Uanset dette skal der i forbindelse med gravearbejde være opmærksomhed på, om der stødes på fortidsminder. Hvis der stødes på noget, der kunne være et forti

Afstandskrav

Husdyrbruglovens § 6 og § 7 overholdes, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

samt mere end 10 m fra

- ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder
- nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrbruglovens § 6 stk. 1 nr. 4 samt § 8 stk. 1 vist.

Nærmeste sø - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Anmeldt ensilageplads mod vest	184
Staldbygning	Stald BBR 9	153
Gødningslager	Møddingsplads	271

Nærmeste vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Anmeldt ensilageplads mod øst	50
Staldbygning	Stald BBR 3	96
Gødningslager	Stor gyllebeholder	39

Nærmeste naboskel - Naboskel

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Anmeldt ensilageplads mod øst	135
Staldbygning	Stald BBR 7	70
Gødningslager	Møddingsplads	107

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Anmeldt ensilageplads mod vest	2952
Staldbygning	Stald BBR 9	2893
Gødningslager	Møddingsplads	3017

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Anmeldt ensilageplads mod vest	200
Staldbygning	Stald BBR 9	143
Gødningslager	Møddingsplads	268

Nærmeste aktive boring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Anmeldt ensilageplads mod vest	309
Staldbygning	Stald BBR 9	234
Gødningslager	Møddingsplads	330

Nærmeste aktive vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Anmeldt ensilageplads mod øst	3499
Staldbygning	Kalveplads	3503
Gødningslager	Stor gyllebeholder	3446

Nærmeste vej (offentlig eller privat fællesvej) - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Anmeldt ensilageplads mod vest	164
Staldbygning	Stald BBR 9	100
Gødningslager	Møddingsplads	161

Stuehus - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Anmeldt ensilageplads mod øst	61
Staldbygning	Stald BBR 7	17
Gødningslager	Møddingsplads	54

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens§ 6 stk. 1 nr. 4 samt § 8 stk. 1

Afstandskravene fra stalde og gyllebeholdere til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej samt beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning og nærmeste nabobeboelse er på 50 m. For gyllebeholdere er der yderligere et afstandskrav på 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m². Reglen om 100 m afstandskrav fra gyllebeholder til vandløb blev indført i 2011.

Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald, lager eller indtegnet anden bygning i forhold til de forskellige udpegninger (markører).

På kortudsnittet på figur 2 er vist nærmeste vandløb/grøft, sø, naboskel, nabobeboelse, ikke almene vandboring, offentlige vej samt beboelsen på husdyrbruget. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis alle punkter skulle vises. Punkterne er vist så de ligger tættest muligt på den nye stald og de anmeldte ensilagepladser.

Figur 2: Oversigtskort over nærmeste afstandsmarkører

Alle afstandskrav overholdes, bortset fra afstandskravet på 100 m fra gyllebeholdere til vandløb. På tidspunktet for gyllebeholdernes etablering var afstandskravet på 15 m, hvilket overholdes. Det antages, at etablering af teltoverdækning af gyllebeholderne ikke er en ændring, der medfører krav om fornyet dispensation.

2.5 Ammoniakemission og -deposition samt biodiversitet (B5, B4)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 5.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH_3-N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH_3-N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH_3-N/år)
Ansøgt drift	1742,0	482,4	2224,4
Nudrift	1341,6	482,4	1824,0
8 års-drift	1341,6	482,4	1824,0

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

De nærmeste naturtyper i forhold til husdyrbruget er udpeget (se figur 3 og 4)

Figur 3: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Figur 4: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

I tabel 6 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved> 1 husdyrbrug

	overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL[3] (dvs. større end 2.500 m²)	0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen ”Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove” og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniak-følsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH_3-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH_3-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH_3-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH_3-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH_3-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

[3] Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 927 af 28/06/2024

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Sø mod vestnordvest - OBS: Ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,2	1,5
Sø mod øst - OBS: Ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,3	0,3	1,4
Mose mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Hede/kategori 3 skov mod SSØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
Kategori 2 mose jf. kommunens interne kort, syd	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 2 mose jf. kommunens interne kort, Ø	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 2 hede mod øst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1, Bn	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1, S	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 7: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Kategori 1 natur

De nærmeste kategori 1 naturområder ligger i habitatområdet Sølsted Mose ca. 4 km syd og sydvest for husdyrbruget (se figur 4). Da der beregnes 0,0 kg N/ha/år til kategori 1 naturområderne er det ikke undersøgt, om der er andre husdyrbrug, der påvirker kategori 1 naturen. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav på 0,2-0,7 kg N/ha/år til kategori 1 natur er således overholdt.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde er ifølge Husdyrgodkendelse.dk et overdrev ca. 3 km øst for husdyrbruget. Tønder Kommune har på deres interne kort over kategori 1, 2 og 3 natur endvidere udpeget to moser ca. 2,3 km øst for husdyrbruget og ca. 2,5 km syd for husdyrbruget som kategori 2 natur. Beregningerne viser, at der er en totaldeposition til alle naturarealerne på 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet til kategori 2 natur er dermed overholdt, idet totaldepositionen er mindre end 1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder en hede/kategori 3 skov samt en mose ca. 0,6-1,0 km fra husdyrbruget.

Herudover er der fortaget beregninger til nærmeste søer. Søer, enge og strandenge er ikke omfattet af kategoriseringen af natur, men er beskyttet af Naturbeskyttelsesloven.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at merdepositionen til naturpunkterne er på maks. 0,3 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8 års drift. Det skrappeste krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en merdepostion på maks. 1,0 kg N/ha/år, hvilket er overholdt.

Bilag IV arter

Ifølge Danmarks Miljøportal er der fundet bilag IV arterne markfirben, løgfrø, spidssnudet frø og grøn frø knap 800 m sydøst for husdyrbruget i området op til Brede å. Husdyrbruget ligger så langt fra områderne, at det ikke kan påvirke disse negativt.

Figur 5: Bilag IV arter inden for ca. 1.000 m fra husdyrbruget (Kilde https://naturdata.miljoeportal.dk/)

I forbindelse med etableringen af den nye stald bliver det nødvendigt at fælde et mindre område af beplantningen vest for stuehuset (ca. 5-10 træer). Træerne her er op til ca. 8-10 m høje- Alderen af træerne er ukendt.

I forbindelse med etableringen af ensilagepladsen mod øst bliver det nødvendigt at fælde et et-rækket læhegn på ca. 40 m i længden. Ud fra luftfotos ser læhegnet ud til at være etableret en gang i 1980'erne.

Al beplantningen som fjernes ligger i umiddelbar tilknytning til eksisterende stalde, driftsbygninger og anlæg, hvor der er en del uro. Der er i beplantningerne ikke observeret flagermus, spættehuller eller fugle og fuglereder af fuglearter optaget på bilag 6 i Habitatbekendtgørelsen.[4]

Det vurderes derfor at træerne kan fældes, uden at det får en væsentlig konsekvens for dyrelivet.

2.6 Lugtemission (B6, B4)

Nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i ansøgningsskemaet i Husdyrgodkendelse.dk (se figur 6).

[4] Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter BEK nr 1098 af 21/08/2023

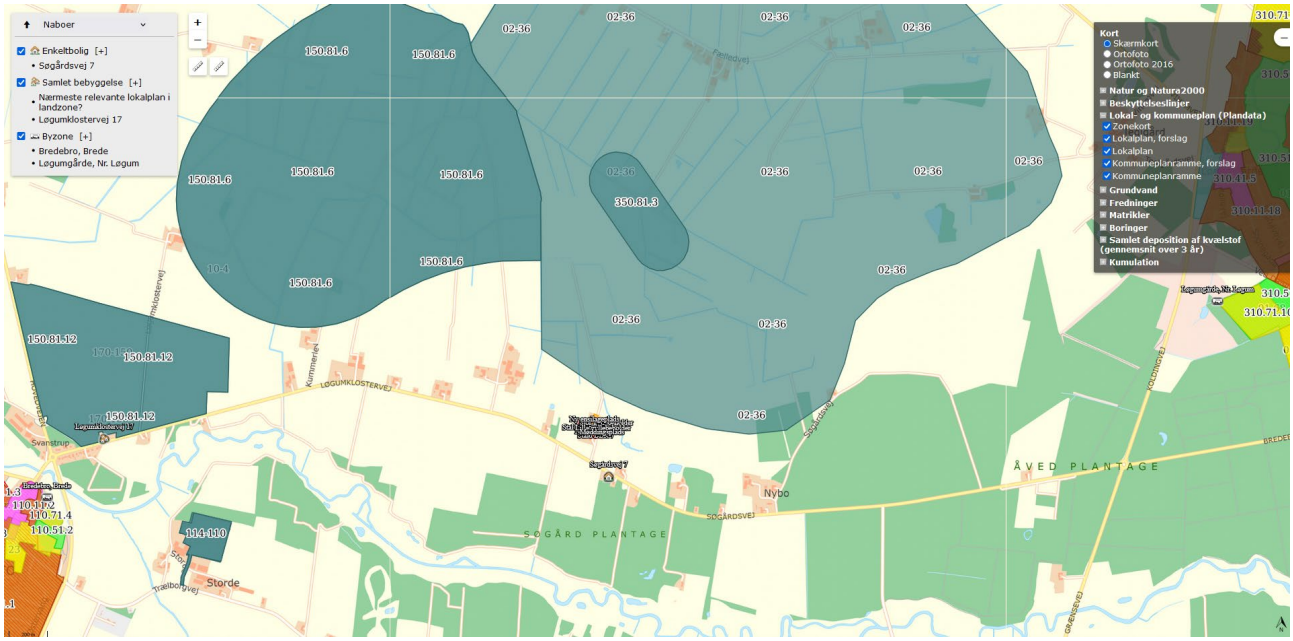

Figur 6: Nærmeste nabo, samlet bebyggelse, byzone og sommerhusområde

Der er ikke kumulation med hensyn til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og relevante lokalplanlagte område samt byzone-/sommerhusområde, da der ikke er husdyrbrug med mere end 750 kg NH_3-N pr. år inden for 100 m fra beboelsen på Søgårdsvej 7 og 300 m fra samlet bebyggelse ved Løgumklostervej, det lokalplanlagte område samt byzoneområderne ved Bredebro og Løgumkloster.

Beregningerne viser, at lugtgeneafstandene overholdes og at beskyttelsesniveauet for lugt dermed er overholdt (se tabel 8).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Søgårdsvej 7	0	FMK	79	79	284,1	Ja
Løgumklostervej 17	0	NY	162,9	162,9	2554,9	Ja
Nærmeste relevante lokalplan i lan...	0	NY	162,9	162,9	4242,4	Ja
Bredebro, Brede	0	FMK	249,7	249,7	2882,7	Ja
Løgumgårde, Nr. Løgum	0	FMK	249,7	249,7	3434,4	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone

Konsekvenszone: 303 m

Tabel 8: Beregning af lugt geneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone mv.

2.7 Øvrige emissioner og gener (B7)

De enkelte kilder til gener/forurening er beskrevet i de efterfølgende afsnit. Nærmeste beboelse ligger ca. 140 m fra stald og kørearеal mv., hvorfor der er rimelig god afstand i forhold til eventuelle gener.

2.7.1 Støj (B7)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med fodring, gyllepumpning, oprøring af gyllebeholdere samt transport af dyr, foder, halm og husdyrgødning mv.

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport. Der ligger ingen nabobeboelser i umiddelbar tilknytning til husdyrbrugets interne kørearealer.

Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes støj ikke at kunne genere naboer væsentligt.

2.7.2 Rystelser og vibrationer (B7)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen væsentlige ændringer i kilderne til rystelser og vibrationer på husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være stationære eller mobile maskiner og pumper.

Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes eventuelle rystelser og vibrationer ikke at kunne genere naboerne.

2.7.3 Støv (B7)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med transporter, hvor eventuelt jord på asfaltveje kan hvirvles op eller ved kørsel på jord eller grusarealer. Kørearealerne omkring husdyrbruget er primært grusarealer. Tilsmudsede veje fejes ved behov.

Pga. afstanden til nærmeste naboer mv. vurderes der ikke at være støvkilder, der vil kunne genere naboer.

2.7.4 Lys (B7)

Den eneste udendørs belysning, der er på husdyrbruget, er lamper på nogle af gavlene på bygningerne samt i forbindelse med stuehuset. Der er ingen projektører eller lysstandere. Al belysning tændes og slukkes manuelt, og der tændes kun ved behov for lys.

Der vil i begrænsede perioder kunne holde køretøjer med lyset tændt ved staldene, fodersiloer, lader, maskinhuse, ensilagepladser og gyllebeholderne.

Det vurderes, at belysning ikke vil kunne genere naboer pga. arten af belysningen og afstanden til naboer mv.

2.7.5 Skadedyr (B7)

Fluelarver bekæmpes ved vanding med Neporex eller tilsvarende middel samt ved at smøre et fluemiddel på inventar, når der er behov.

Rotter og mus bekæmpes via en privat ordning (pt. Mortalin Agro). Der er pt. opsat ca. 38 klapfælder/giftkasser på husdyrbruget. Hvis der konstateres rotter, vil kommunen blive kontaktet.

Med bekæmpelse af fluer, rotter og mus vurderes der ikke at kunne opstå gener for naboer mv.

2.7.6 Transporter (B7)

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via overkørslerne til/fra Søgårdsvej.

Tunge transporter forventes at ske primært i dagtimerne. Dog vil der i forbindelse med afhentning af mælk og udbringning af husdyrgødning køres uden for dette tidsrum for at få færrest muligt kørselsdage. Herudover vil der komme kørsel med personbiler (praktikanter, dyrlæge, kontrollanter mv.).

Antal transporter forventes at være stort set uændrede. Såfremt der etableres udsprinklingsanlæg forventes antallet af transporter at falde lidt. Herunder er vist det skønnede antal tunge transporter årligt.

Tunge transporter (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Antal/år
Afhentning af mælk (tankbil, kapacitet til 36 ton)	ca. 183
Afhentning af tyrekalve (lastbil eller traktor og vogn)	ca. 52
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 20
Dyr til slagteri (lastbil)	ca. 13
Indkørsel af foder fra foderstofforretning (lastbil, kapacitet til ca. 36 ton)	ca. 40
Diverse sækkevarer (lastbil)	ca. 15
Indkørsel af græs og majs (traktor og vogn, kapacitet op til ca. 55 m³)	ca. 70*
Indkørsel af halm (traktor og vogn, kapacitet til 12 bigballer pr. læs)	ca. 21
Transport af dybstrøelse til markstak (traktor og vogn, kapacitet til 10-15 ton)	ca. 12
Udkørsel af gylle fra gyllebeholdere (traktor og nedfælder, kapacitet til ca. 20-25 ton)	ca. 320
Dieselolie (lastbil)	ca. 9
Afhentning af erhvervsaffald + dagrenovation (lastbil)	ca. 26 + 26
I alt	ca. 807

Tabel 9: Skønnede antal transporter

* Antal transporter fra Søgårdsvej. En stor del af transporterne af græs sker direkte ind fra mark uden behov for kørsel på offentlig vej.

Herudover vil der være et antal transporter i forbindelse med markdriften, der varetages af en maskinstation.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8)

Emnerne er beskrevet i efterfølgende afsnit 2.8.1-2.8.7. Husdyrgødningen fra husdyrbruget køres ud på bedriftens arealer og eventuelt andre udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler. Der sker ingen ændringer af markdriften i forbindelse med ansøgningen. Med det begrænsede byggeri sker der ingen væsentlig negativ påvirkning af jordbund, jordarealer og vand, eller deres relative rigdom, forekomst, kvalitet eller regenereringskapacitet i området og dettes undergrund. Der er ikke registreret jordforurening på husdyrbruget. Husdyrbruget ligger uden for Region Syddanmarks graveområde jf. Råstofplan 2020.

Vælges der at blive bundsikret med slagge, vil vilkårene i miljøgodkendelsen til slaggeudlægget blive efterkommet, hvorfor der ikke vil kunne forekomme forurening fra udlægget.

2.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr lægges syd for stalden BBR 9 på paller og overdækkes med en presenning. Døde dyr tilmeldes til afhentning af Daka den efterfølgende hverdag. Daka genanvender døde dyr til at fremstille bl.a. biobrændstof og biodiesel.

2.8.2 Affald (B8)

Der vil være fokus på at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget vil blive sorteret, opbevaret og bortskaffet miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ.

Olieskift mv. på maskiner foretages af smeden, som tager spildolie og brugte olie- brændstoffilte med retur eller ved serviceeftersyn på eksternt værksted. Der vil derfor ikke være affaldsfraktioner i form af spildolie, olie- brændstoffiltre eller blyakkumulatorer.

Der forventes intet medicinaffald, da der normalt kun benyttes afmålte doseringer. Køleskab til medicin står i forrummet til Stald BBR 9.

Der er indgået aftale med Sejer & Sønnichsen A/S om afhentning af restaffald. Der er opstillet 4. stk. 800 l containere forskellige steder på husdyrbruget, der tømmes efter behov.

Metalaffald lægges mellem de to maskinhuse. Det er normalt U.L. Petersens eftf. der afhenter metalaffald. Kasseret overdækningsplast fra ensilagestakkene opbevares i stakke i nærheden af ensilagepladserne. Så vidt muligt genbruges overdækningsplasten. Sejer & Sønnichsen A/S afhenter plast efter aftale. Lysstofrør tages med af elektrikeren.

Madaffald, glas, pap, papir, andet plast, tekstilaffald samt mad- og drikkekartoner er normalt i så begrænsede mængder, at disse kommes i husstandens genbrugsbeholdere. Eventuelt andre affaldsfraktioner vil blive kørt til genbrugspladsen på Løgumkloster Genbrugsplads.

I forbindelse med byggefasen for den nye stald forventes der meget lidt affald, idet bygningen opføres af præfabrikerede elementer samt med bunde, der støbes på stedet med beton tilkørt med betonkanon.

2.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Den eneste olietank der er på husdyrbruget, er en dieselolietank samt en mindre mobil olietank opstillet i det gamle maskinhus. Maskinhuset har støbt og tæt bund. Der er et mindre olieoplag af olie i originalemballage til påfyldning på maskiner (maks. oplag er på ca. 20 l). Vaskemidler til rengøring af malkeanlæg og mælketank mv. står i forrummet til Stald BBR 9.

I maskinhuset/laden er der desuden opstillet en 1.000 l plastpalletank til propionsyre. Der er støbt og tæt bund i maskinhuset.

Det er en maskinstation, der står for sprøjtning af afgrøder, hvorfor der ikke er oplag af bekæmpelsesmidler.

2.8.4 Råvarer (B7)

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for.

Kvæget fodres med ensilage og en mindre andel indkøbt foder (rapsskrå -kager og-mel, mineraler mv.). Ensilage opbevares på ensilagepladserne og indkøbt foder opbevares i fodersiloerne ved stalden BBR 9 samt i maskinhus/lade Halm til strøelse opbevares i den gamle lade (BBR 8) samt i plastoverdækket stak på marken nord for bygningssættet. Hvis der fremstilles crimpet korn i wrapballer, vil ballerne placeres i stakke typisk på marken nord for bygningssættet. Ballerne åbnes og håndteres på ensilagepladserne.

2.8.5 Energiforbrug (B8)

Der anvendes primært el til mælkekøling, belysning, skrabeanlæg, pumpning af gylle, øvrige elektriske maskiner samt forbrug i beboelsen.

Staldene og de øvrige driftsbygninger opvarmes ikke. Stuehuset opvarmes vha. genvundet varme fra mælkekølingen samt et jordvarmeanlæg.

Ejer har oplyst nedenstående årlige energiforbrug. Forbruget forventes ikke ændret nævneværdigt som følge af ansøgningen.

Type	Årligt forbrug
El	ca. 135.000 kWh
Dieselolie	ca. 14.000 l

Tabel 10: Energiforbrug

Ansøger udskifter løbende belysningen til LED-belysning. Pt. er ca. 20 % af belysningen udskiftet til LED-belysning.

2.8.6 Vandressourcen og vandforbrug (B8)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger inden for områder med drikkevandsinteresser.

Vand vil primært blive benyttet til vask af malkeanlæg og mælketank, drikkevand til dyr, vask af kalvehytter og forbrug i boligen. Vand kommer fra Bredebro Vandværk.

Ejer har oplyst nedenstående årlige vandforbrug. Forbruget forventes ikke ændret nævneværdigt som følge af ansøgningen.

Type	Årligt forbrug
Drikkevand, vask i stalde mv.	ca. 6.850 m³
Forbrug i stuehuset	ca. 150 m³
I alt	ca. 7.000 m³

Tabel 11:Vandforbrug

Der er vandkar eller drikkekopper i staldene.

2.8.7 Spildevand og restvand (B8)

Spildevand fra beboelsen ledes til septiktank og ledes vides til nedsivningsanlæg (se bilag 1). Der er intet wc i forbindelse med staldanlægget. Der sker ingen ændringer af typen eller mængderne af sanitært spildevand som følge af det ansøgte. Tagvand fra alle eksisterende bygninger ledes til en nedsivningsgrøft vest for læhegnet langs den vestligste indkørselsvej til husdyrbruget. Tagvandet fra den nye dybstrøelsesstald vil blive ledt til den samme grøft. Det vurderes, at grøften kan modtage den begrænsede ekstra mængde tagvand, da der ikke er problemer med overløb eller høj vandstand i grøften i dag.

Gyllerør og afledning af tagvand fremgår af bilag 1.

Der sker ingen vask eller påfyldning af sprøjte på ejendommen. Alt overfladevand fra ensilagepladser, møddingsplads og kalveplads ledes til gyllesystem og overfladevand fra øvrige kørearealer mv. nedsives direkte eller løber af til de nærliggende græsarealer, hvorfra det nedsives. Efter etableringen af beholderen til overfladevand vil vandet blive udsprinklet på mark med afgrøde med et flytbart sprinkleranlæg, når dette er muligt.

2.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under afsnittene 2.5-2.8.

De største ulykker, der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle. Stalde, gyllekanaler, forbeholdere og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets gylle (se afsnit 2.1.2). Gyllebeholderne er omfattet af 5 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Skulle uheldet være ude og en af gyllebeholderne bryder sammen eller overfyldes ved en fejl, vil gyllen løbe ud på terrænet ved gyllebeholderne. Pga. den korte afstand til grøften nord for gyllebeholderne er der risiko for, at gyllen kan løbe til grøften, der er registreret som et § 3 beskyttet vandløb og som har forbindelse til Brede å. Ved uheld med risiko for at gylle kan løbe i grøften, vil der som det første blive etableret en spærring af grøften mod nord, så gylle ikke kan løbe videre i systemet. Ansøger har en gummiged, der kan benyttes til at etablere spærringen. Grøften er ifølge ansøger ikke vandførende om sommeren, og der er forholdsvis lav strømningshastighed i regnfulde perioder. Herefter vil der blive rekvireret maskinstation til at hjælpe med opdæmning, opgravning og opsugning.

2.10 Klima

I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget, da husdyrbruget ligger langt fra havet, og derfor ikke vil være direkte påvirket af f.eks. havspejlsstigninger. Der ses en tendens til øget nedbør i det centrale Sønderjylland over de sidste ca. 10 år, og det vil betyde en lidt øget mængde regnvand i gyllebeholdere. Som beskrevet i afsnit 2.1.2 er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed, så der er ikke risiko for, at øget nedbør vil give anledning til overløb af gyllebeholdere eller behov for at køre gylle ud under uhensigtsmæssige vejrforhold.

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstandsstigning fra vandløb og hav samt grundvandspåvirkning.

Nedbør

Figur 7 herunder fremgår de områder og bygninger, der kan blive påvirket ved værst tænkelige nedbørsmængde.

Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser på husdyrbruget eller forurening som følge af store nedbørsmængder. Kapaciteten i gyllebeholderen der pumpes til kontrolleres jævnligt, og vurderes forud for varslinger af megen nedbør for at undgå overløb.

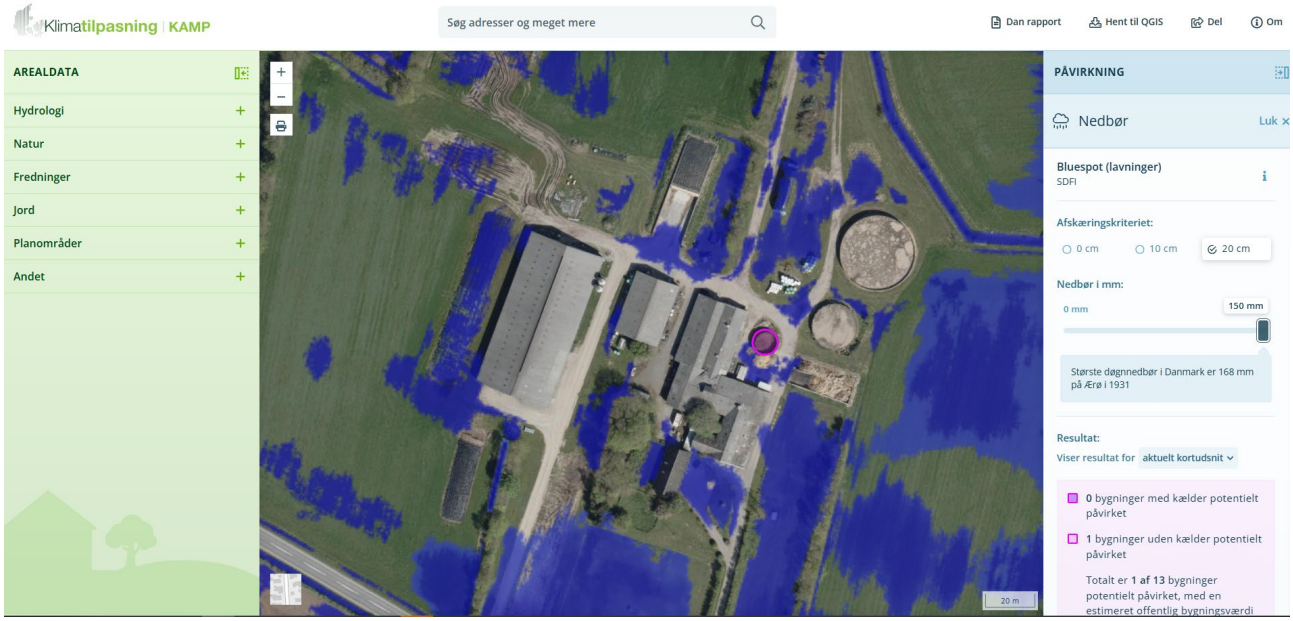

Figur 7: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: https://kamp.klimatilpasning.dk/

Grundvand

Af figur 8 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen står forholdsvis højt (højde på ½-4 meter under terræn i vintersæsonen). Gyllebeholderne er gravet ca. 1-1,5 m ned i terrænet. Der er etableret omfangsdræn og inspektionsbrønde rundt om begge gyllebeholdere. Inspektionsbrøndene tjekkes forud for bundtømning, så gyllebeholderen ikke tømmes længere end til det omgivende terræns grundvandshøjde, så der ikke sker skader på gyllebeholderenes bunde som følge af grundvandspres.

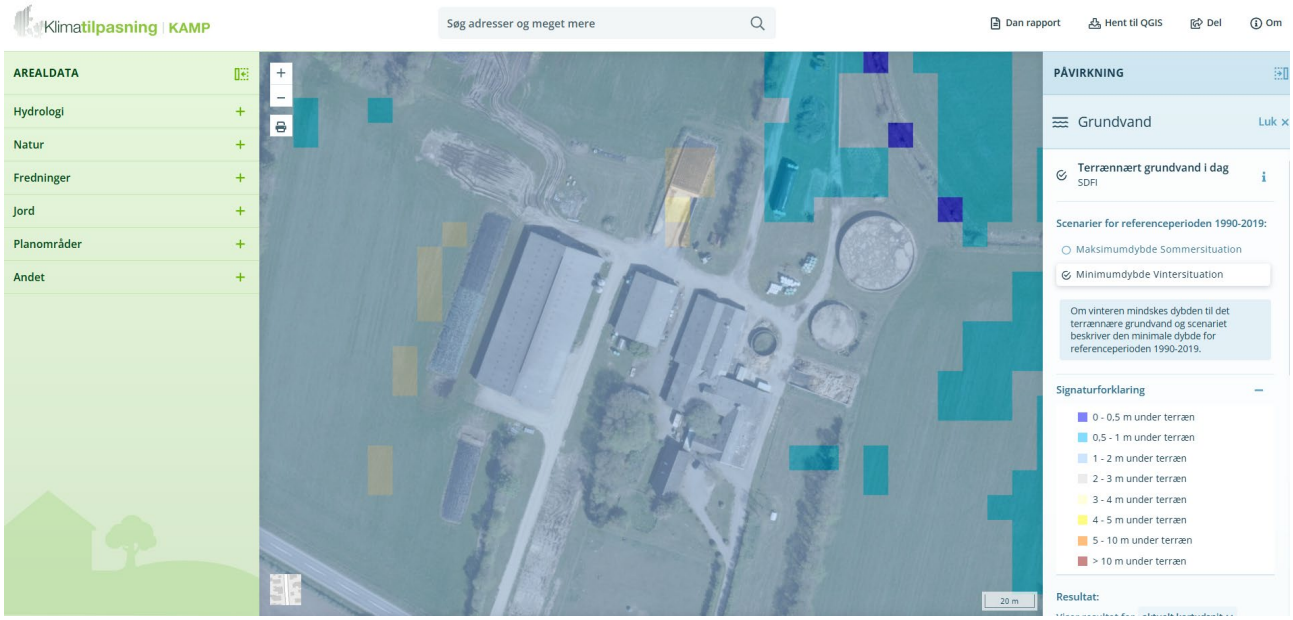

Figur 8: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: https://kamp.klimatilpasning.dk/

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger uden for et område, der påvirkes af oversvømmelser fra vandløb eller havandsstigning.

2.11 Forslag til egenkontrol (B7)

Ansøger har ingen forslag til vilkår om egenkontrol.

2.12 BAT-Ammoniakemission (B9)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det vejledende BAT-krav for ammoniak overholdes.

Samlet BAT beregning

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH_3-N /år)	1742	482	2224
Faktisk emission (kg NH_3-N /år)	1742	482	2224
Forskel (kg NH_3-N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	**Ja**

Tabel 12: BAT-beregning

2.13 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Der er knap 18 km til den dansk-tyske grænse i fugleflugt, hvorfor det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er.

2.14 Alternativer løsninger og 0-alternativet

Ansøgningen indsendes for at få en ny miljøtilladelse til frit at kunne producere på husdyrbrugets eksisterende produktionsarealer samt at udvide med ny dybstrøelsesstald.

Den generelle udvikling går mod større og større husdyrbrug for at kunne optimere indtjeningen. Husdyrbruget vil således gå glip af en øget omsætning og dermed mulighed for at udvikle husdyrbruget.

Da ansøgningen ikke udløser krav om etablering af yderligere teknologi, er der ikke vurderet på alternative teknologier. Der er heller ikke foretaget beregninger af alternative placeringer for den nye stald, idet det ønskes at holde bygningsmassen så samlet som mulig.

Såfremt ansøgningen om udvidelse ikke godkendes, er 0-alternativet, at husdyrbruget fortsætter med samme tilladte produktion, som fastsat i den eksisterende produktionstilladelse fra 2004.

2.15 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Søgårdsvej 20 er noteret som landbrug uden beboelse. Landbrugsejendomme er undergivet landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i deres vejledning, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. Selv hvis kommunen skulle vurdere, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, betyder det ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes. Eventuelt skal kommunen fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis det vurderes, at der er tale om byggeri af industrilignende karakter.

Den nye dybstrøelsesstald skal benyttes til at give dyrene mere plads og forbedre dyrevelfærden. Udvidelsen vurderes derfor at være erhvervsmæssig nødvendig.

De anmeldte ensilagepladser skal erstatte markstakke med ensilage og opsamlingsbeholderen skal gøre det muligt at udsprinkle overfladevand fra ensilagepladserne, så der kun er behov for at opbevare overfladevand i gyllebeholderne i perioder med vandmættede eller frosne jorder. Markstakke med ensilage giver risiko for at foder skal kasseres pga. sammenblanding med jord

2.16 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Cand.scient. Ulla Refshammer Pallesen, Spiras, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 21 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen Spiras (tidligere LandboSyd).

3. Screening af om projektet er omfattet af krav om miljøkonsekvensvurdering (D1-3)

Projektet vurderes ikke at kunne medføre væsentlige virkninger på miljøet i relation til de kriterier, der er anført i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt D nr. 1 og 2, der omhandler projektets karakteristika og placering eller arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet under hensyn til projektets indvirkning på faktorer, der følger af § 4, stk. 8.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 63 punkt 3, skal husdyrbruget særkender beskrives. Det vurderes at denne ansøgning beskriver alle husdyrbrugets særkender.

I forhold til alle gener og emissioner vurderes afstanden til natur og nabobeboelser mv. at være så stor, at der ikke vil kunne forekomme væsentlige påvirkning af eller gener for omgivelserne. Som beskrevet i ansøgningen overholdes beskyttelsesniveauerne med hensyn til lugt og ammoniak.

Ansøgningen vurderes derfor ikke at være omfattet af kravet om miljøkonsekvensvurdering.

4. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte tilladelse ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Husdyrbruget har ligget på Søgårdsvej 20 med det nuværende bygningssæt siden en gang omkring 2001, hvor stalden BBR 9 og den store gyllebeholder blev etableret. Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne i forhold til intensitet og kompleksitet og påvirkningernes sandsynlighed er derfor kendt af omgivelserne. Med husdyrbrugets størrelse og en afstand til nærmeste nabo på ca. 140 m fra nærmeste anlæg på husdyrbruget, vil husdyrbruget ikke kunne medføre gener for omgivelserne, hvilket ansøgningen redegør for.

Når en gang husdyrbruget ophører, vil stalde og anlæg kunne tømmes, rives ned og fjernes og arealet lægges ud som mark eller andet formål.

5. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Opgørelse af produktionsarealer

Bilag 1: Oversigtskort

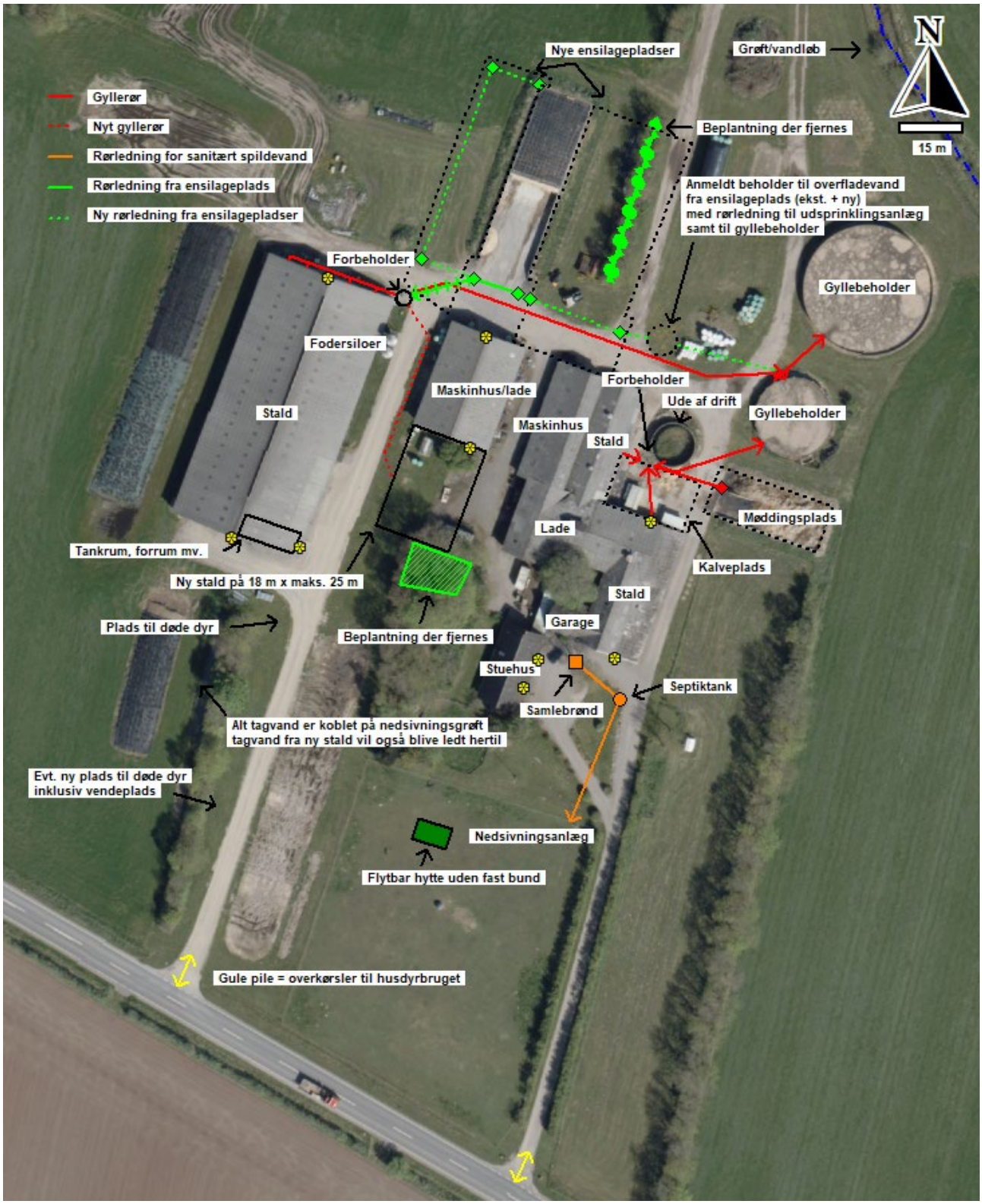

Bilag 2: Opgørelse af produktionsarealer

Stald	Gulv- og dyretype nudrift/8 års drift	Gulv- og dyretype ansøgt drift	Nyt	Produktionsareal ansøgt drift	Produktionsareal nudrift	Produktionsareal 8 års drift	Kommentarer
Stald BBR 3	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Alle kvæg, Heste, Får, og Geder; Dybstrøelse		42	42	42	Vestside
Stald BBR 3	Heste	Alle kvæg, Heste, Får, og Geder; Dybstrøelse		83	83	83	Østside
Stald BBR 7	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Alle kvæg, Heste, Får, og Geder; Dybstrøelse		221	221	221	3 små kalvebokse, dybstrøelsesbokse i vestsiden, dybstrøelsesbokse i østsiden og mindre bokse i nordøstligste hjørne
Stald BBR 9	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast drænet gulv...	Ale kvæg. Sengestald med fast drænet gulv...		1056	1056	1056	Vestside eksklusiv dybstrøelse + østside vest for malkestald inklusiv gang i malkestaldens længde + resten af østsiden
Stald BBR 9	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Alle kvæg, Heste, Får, og Geder; Dybstrøelse		143	143	143	Dybstrøelsesareal i sydvestligste hjørne
Kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Alle kvæg, Heste, Får, og Geder; Dybstrøelse		16	16	16	
Ny stald		Alle kvæg, Heste, Får, og Geder; Dybstrøelse	x	450	0	0	Bruttoareal
I alt				2012	1562	1562	OBS: Pga. afrunding kan der stå en lidt anden sum i Husdyrgodkendelse.dk

BBR 7 (eksklusiv området med dybstrøelse) har fast drænet gulv med skraber og ajleafløb til u-skinne i 4 stk. nord-sydgående staldgange. Der skrabes til tværkanal i nordenden af stalden. Skrabere kører hver anden time.

Der er et enkelt område med spalter bag malkegraven. Der er plane faste gulve uden skrabere i tværgange mellem sengerækker samt i gangen ind til malkestalden. Disse gulve skrabes manuelt.

Det er vurderet, at stalden samlet set er en stald med fast drænet gulv.